

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.III.21.301/2014/4.szám

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Dr. Vörös Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Vörös Gábor ügyvéd) által képviselt felperesnek a Dr. Szüts Ágnes Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szüts Ágnes ügyvéd) által képviselt alperes ellen megállapítás iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 35.P.87.371/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.630.959/2014/6. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által 16. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget és térítsen meg az államnak 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje 2004. február 5. napján rendes felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. A felperes keresete alapján a Fővárosi Munkaügyi Bíróság előtt indult eljárásban a bíróság az ítéletében megállapította, hogy a rendes felmondás jogellenes volt. A Fővárosi Bíróság a 2007. február 2. napján kelt ítéletével ezt a rendelkezést helybenhagyva megállapította, hogy a felperes munkaviszonya 2007. február 2. napján szűnt meg. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság az ítéletével kötelezte az alperes jogelődjét elmaradt munkabérként 2.418.633 forint, további 31.917.541 forint, átalány kártérítésként 6.301.326 forint megfizetésére. A felperes ezt követően a Fővárosi Munkaügyi Bíróság előtt keresetet terjesztett elő 8.653.157 forint kártérítés és ennek a 2011. május 6-tól járó kamata megfizetése iránt. Keresetét arra alapította, hogy az alperes nem az esedékességnek az időpontjában és a munkaszerződés szerinti munkavégzés helyén, azaz Pekingben, az ott

érvényes adójogszabályok szerint fizette ki a munkabér részét képező deviza ellátmányt. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. A fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az ítéletet hatályon kívül helyezte és az iratokat a Fővárosi Törvényszékhez rendelte áttenni azzal, hogy a per nem a Munkaügyi Bíróság hatáskörébe tartozik. A felperes keresetlevelét a Fővárosi Törvényszék ezt követően a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz tette át.

A felperes a módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a jogerős ítéletben megítélt munkabérét nem a munkaszerződés szerint fizette ki, és a felperest a többletadó levonásból, valamint a későbbiekben megállapítandó nyugdíj összegére is kiható kár érte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasító ítélete indokolásában megállapította, hogy a Pp. 123. §-ában foglalt feltételek nem állnak fenn, a felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmet terjeszthetett volna elő, és az alperessel szembeni joga megóvása sem teszi szükségessé a megállapítási kereset előterjesztését.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolásában a másodfokú bíróság megállapította, hogy a kereset elbírálása nem a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozott, a kereset áttételének helye nem volt. A másodfokú bíróság szerint sem a már kifizetett munkabér, sem pedig a jövőben fizetendő nyugdíj kapcsán nem álltak fenn a Pp. 123. §-ban írt eljárásjogi feltételek, ezért a kereset elutasításának volt a helye. A másodfokú bíróság nem fogadta el a felperes fellebbezésének azt az érvelését sem, amely szerint az elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelem jogalapja felől kellett volna határoznia. A felperesnek az eredeti keresettel érvényesített joga kártérítés volt, amelynek tárgyában közbenső ítélet nem hozható, a kár bizonyítása nélkül ugyanis a felelősség nem állapítható meg. A másodfokú bíróság szerint a Pp. 3. §-ának (3) bekezdését az elsőfokú bíróság nem sértette meg; utalt továbbá arra, hogy a jelen per a Pp. 229. §-ának (1) bekezdése szerinti ítélt dolgot csakis a megállapítási kereset tárgyában jelent és ezáltal nem zárja el a felperest marasztalási kereset előterjesztése elől.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésekre hivatkozással kérte a megfelelő hatáskörrel rendelkező elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasító döntés meghozatalát. A felülvizsgálati kérelem szerint a másodfokú bíróság döntése jogszabályellenes, iratellenes, tényállásellenes és a kereseti

kérelmen túlterjeszkedik. A felperes sérelmezte, hogy a bíróság érdemileg nem foglalkozott a peres üggyel és nem oldotta meg az elé kerülő jogesetet. A felperes kiemelte, hogy a munkabér kifizetése nem felelt meg a munkaszerződésben foglaltaknak, emiatt azonban nem a klasszikus értelemben vett kártérítésről van szó, hanem arról, hogy a felperes nem kapta meg a munkabére egy részét. A tisztességes eljáráshoz való jogot és az ésszerű időn belüli befejezéshez való jogot sértette meg a másodfokú bíróság azzal, hogy érdemileg nem foglalkozott a fellebbezéssel és nem döntött benne, az eljáró bíróságok nem tudtak az egyedi esettel mit kezdeni. A felperes utalt arra, hogy soha nem hivatkozott a Pp. 123. §-ára, megállapítási kereset alatt a kártérítés jogalapjának megállapítását értette. A felperes szerint az elsőfokú bíróság által adott tájékoztatás a bizonyításra vonatkozóan számára értelmezhetetlen volt. A bíróság elmulasztotta tájékoztatni arról, hogy marasztalási kereset esetén azösszezszerűséget meg kell határozni. A másodfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedve a kérelem egyes elemeit önkényesen kiragadta és összemosta és tévesen hivatkozott arra, hogy a kár bizonyítása nélkül nem állapítható meg a felelősség. A másodfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének sem és mindkét bíróság túlterjeszkedve a hatáskörén ráerőltette az ügyre és belemagyarázta a Pp. 123. §-át. A felperes sérelmezte a hátrányos megkülönböztetést is, figyelemmel arra, hogy míg a munkaügyi perben illetékmentesen kérheti az elmaradt munkabér teljes összegét, addig a téves jogértelmezés miatt a felperest arra kényszerítették, hogy kártérítésként kérje a megítélt munkabére egy részét. A felperes nem önszántából és előzmények nélkül indította a kártérítési pert, hanem a bíróság iránymutatása alapján. A felperes sérelmezte a perköltség nagyságát is.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Kifogásolta, hogy a felülvizsgálati kérelem konkrét jogszabálysértést nem tartalmaz, csak általános megállapításokat, érdemben pedig a jogerős ítélet megállapításait helyesnek tartotta és a felperes felülvizsgálati kérelemben tett állításait cáfolta.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében is utalt arra, hogy az eredeti kereseti kérelmében megjelölt összezszerűség nem figyelembe vehető, keresetét ugyanis módosította és az „összezszerűséget nem tartotta” fenn. Részletesen idézte a bíróságnak a bizonyítási kötelezettségre vonatkozó tájékoztatását is. A másodfokú bíróság

helyesen állapította meg, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott a Pp. 3. §-a (3) bekezdésében előírt tájékoztatás hiányára.

A Pp. 213. §-ának (1) bekezdése értelmében a döntésnek a kereseti kérelemre kell kiterjednie és azon, illetőleg az ellenkérelmen nem terjeszkedhet túl [Pp. 215. § (1) bekezdés]. A bíróság ennek megfelelően a felperes módosított kereseti kérelmét bírálta el és elutasító döntésével nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen. A jogerős ítélet iratellenes tényállítást, logikai ellentmondást nem tartalmaz. Ebben a perben nem az egyes bíróságok esetleges tévedésére, késedelmére alapított kárigényt kellett elbírálni, hanem az alperessel szemben előterjesztett keresetet. Ez pedig azon alapult, hogy a felperes szerint az alperes a munkabér nem megfelelő kifizetésével kárt okozott. Amennyiben a felperes a keresetében a konkrétan megjelölt mértékű kárának megfizetésére kéri az alperes kötelezését, a bíróság a Pp. 213. §-ának (3) bekezdése alapján a keresettel érvényesített jog - adott esetben az alperes kártérítő felelőssége - fennállását közbenső ítélettel megállapíthatja. Az általános kártérítési felelősség azonban csak akkor állapítható meg, ha a kártérítés konjunktív feltételeinek mindegyike - ezek között a kár bekövetkezésének ténye - fennáll. Ebből következően a másodfokú bíróság annak megállapításával nem tévedett, hogy a kár bizonyítása nélkül a felelősség nem állapítható meg. Miután a felperes módosított keresete nem konkrétan megjelölt mértékű kártérítés megfizetésére irányult, a közbenső ítélet meghozatala fel sem merülhetett, nem volt ugyanis a vita elkülöníthető a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege (mennyisége) tekintetében. A kereset a tartalma szerint nem a marasztalásra, hanem megállapításra vonatkozó kérelmet tartalmazott és függetlenül attól, hogy a felperes a Pp. 123. §-ára hivatkozott-e, a megállapítási kereset elbírálására ez a szabály az irányadó. A Pp. 123. §-ának alkalmazásával a bíróság nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen, hanem a tartalmának elbírálására irányadó jogszabályt alkalmazta. E szerint a felperes megállapításra irányuló kereseti kérelmének „csak akkor” van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet. Az első- és a másodfokú bíróság ennek megfelelően vizsgálta a megállapítási kereset feltételeit és jogszabálysértés nélkül, helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a feltételek nem állnak fenn, ezért a kereset elutasításának van helye. A kereset elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróság meghatározása nem jelent hátrányos megkülönböztetést a felperes tekintetében. Nincs olyan, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási szabálysértés, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adna. A perköltség mértékét a felperes alaptalanul sérelmezte, e körben a jogerős döntés - figyelemmel a módosítást megelőző keresetre is - nem jogszabálysértő.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztés felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. február 18.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő
HM